

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ И ТУРИЗЪМ

гр. Казанлък, ул. Кайнарджа №33,
тел./0431/ 6-47-83, e-mail: pglptkk@abv.bg

УТВЪРДИЛ:.....
АНТОНИ ИЛИЕВ
ДИРЕКТОР НА ПГЛПТ,
ГР. КАЗАНЛЪК

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ 2022/2023 учебна година

I - ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ :

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е разработена, съгласно действащите в системата на народната просвета нормативни документи / ЗПУО, Наредбата за приобщаващото образование на МОН от 27.10.2017 година, Националната стратегия за намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система / 2013 - 2020 /, Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на ученици в задължителна училищна възраст, утвърден с решение на МС от 05.07.2017 година, Закон за закрила на детето, Етичен кодекс за работа с деца, Единен механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците в училище и др.

Същата е съобразена с възрастовата група и особености на учениците на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм и е издържана в духа и контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

II - Идентификация на проблема

През последните години продължава тенденцията отпадането на ученици от училище да се превръща не само в значим социален, но и в задълбочаващ се педагогически проблем. Причините за това са комплексни, но корените на това явление трябва да се търсят най-вече от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга - и в някои обективни обстоятелства, свързани с невъзможността голям процент от родителите да осигурят финансови средства за обучение на учениците / особено при ученици, пътуващи от други населени места /.

Отчитайки трайните негативни тенденции, свързани с ранното отпадане на ученици от системата на българското образование и невъзможността за тяхната успешна бъдеща ресоциализация и адаптиране към условията на пазарното стопанство педагогическият колектив и училищното ръководство на ПГ по лека промишленост и туризъм ще продължи да работи системно и целенасочено както с мотивираните и показали добри резултати в своята учебно - производствената дейност ученици, така също и с ученици, живеещи в рискова среда и застрашени от отпадане от училище.

В това отношение вниманието на училищния колектив / преподаватели, класни ръководители и училищно ръководство / е съсредоточено най-вече към изграждане на система за провеждане на групов и индивидуална превантивна дейност с ученици, които не посещават

редовно учебни занятия, нарушават с поведението си реда и дисциплината в учебните часове, не спазват изискванията на Правилника за дейността на училището.

Най - общо **причините** за нередовното посещаване на учебните занятия на част от учениците на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм могат да се сведат до :

- временни затруднения или липса на финансови възможности на родителите на част от пътуващите от други населени места ученици за редовно посещаване на учебните занятия;
- занижен контрол и взискателност от страна на родителите / голяма част от които са в чужбина и са поверили грижите за децата на свои сродници / относно редовното присъствие на учениците и показаните от тях резултати в учебно-възпитателния процес;
- слаба мотивация и ангажираност на част от учениците в учебно-възпитателния процес.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

В началото на учебната 2021/2022 година броят на децата и учениците, обучаващи се в училището в дневна форма, е 342, разпределени в 15 паралелки от VIII до XII клас. Двама ученици се обучават в индивидуална форма. В самостоятелна форма се обучават 23 ученици.

Голяма част от учениците пътуват от други населени места. Бяха осигурени безплатни карти на пътуващите от др. населени места, както и учебници за ученици в неравностойно положение. Осигурени бяха и стипендии: за постигнати резултати, за подпомагане достъпа до образование и предотвратяване на отпадането, за подпомагане на ученици с трайни увреждания, за ученици с един родител.

IV- ПРИНЦИПИ :

Разработената програма кореспондира с темата за приобщаващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на няколко основни принципи на приобщаващото образование:

1. Всеки ученик има право на обучение и равен достъп до образование
2. Всеки ученик може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава при неговата социална и професионална реализация.
3. В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
4. Приобщаващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на всеки конкретен ученик в много по - голяма степен, отколкото ученикът да се адаптира към системата

V - ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ :

Основната цел на Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е непрекъснатото повишаване ефективността на възпитателното въздействие върху учениците и приобщаването им към най-добрите традиции на училището, изграждане на позитивен климат и на подходяща психологическа среда в училище, осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците от Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, формиране, изграждане и утвърждаване на универсални общочовешки ценности и подготовка на учениците за пълноценен социален живот в условията на демократичното гражданско общество.

Програмата се основава на иновативно, гъвкаво и лично - ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности в различни културно-образователни области и трайни нагласи и интереси към избраната професия;
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да се развиват, живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности като строители на новото демократично гражданско общество ;
- да развиват творческите си заложби и способности чрез включване в разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на техните желания, потребности и интереси;

- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот ;
- Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм да продължи да се утвърждава като ново съвременно модерно учебно заведение, което да бъде притегателен център за младите хора на територията на Община Казанлък и региона.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.
4. Различията между учениците са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.
5. Възгледите и мнението на учениците трябва да бъдат вземани предвид при тяхното участие във вътрешно-училищния живот, т.е. усилията на педагогически специалисти, класни ръководители и преподавателски екипи би следвало да бъдат насочени към интелектуалното, емоционалното и личностно изграждане на учениците, за да могат впоследствие ученическата общност стимулирано да участва активно в образователно-възпитателния процес.
6. Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

VII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаление на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
  - 1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;
  - 1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;
  - 1.3. брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
  - 1.4. брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия ;
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици;
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности;
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

VIII. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	Септември, 2022
1.2. Определяне на участници в екипи за обхват съгласно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст	Директор	Октомври 2022г.
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на	Директор	Октомври 2022 г. При необходимост през учебната

ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.		година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	Септември, 2022
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база;	Ръководители на групи, учители	През учебната година
1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
1.8. Дейности на ученическия училищен съвет (УУС) в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	ЗДУД, председател на УУС	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	ЗДУД	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.		Класни ръководители
2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328 от	счетоводител, оперативен	През учебната година

21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование (Обн. - ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 28.12.2017 г.; изм. и доп., бр. 12 от 08.02.2019 г., в сила от 08.02.2019 г.)		
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	ЗДУД	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация до дирекция „Социално подпомагане“ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, ЗДУД	До 15-то число на месеца
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	РНИКТ	До 5-то число на месеца
2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	Ръководител на ЕП	2022/2023г.
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	През учебната година
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор ЗДУД	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор ЗДУД	Ежемесечно
2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Председател на УКБППМН	През учебната година
2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители, Председател на УКБППМН	През учебната година

2.13. Картотекиране на ученици в риск от отпадане и изготвяне на индивидуални програми за работа	Екипите за работа с деца в риск от отпадане, председател на УКБППМН	2022/2023г.
2.14. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
2.15. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	При необходимост

IX - ОРГАНИЗАЦИОННИ ВРЪЗКИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ :

1. В своята дейност и при изпълняване на задачите преподавателският екип, ангажиран с изпълнението на училищната програма за превенция на отпадането на ученици в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр.Казанлък, поддържа постоянни връзки с Детска педагогическа стая, ОБМС/ Общински младежки съвет/, Отдел „ Закрила на детето”, Дирекция „ Социално подпомагане”, БМЧК / Български младежки червен кръст/ и пр.
2. Поддържане на тесни контакти и връзки с обществени, културни, стопански и неправителствени сдружения и организации с цел осмисляне свободното време на учениците и по –нататъшната им социална адаптация и професионална реализация.

Училищната програма за на ранно напускане на ученици в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр.Казанлък е разработена от преподавателски екип и е приета на заседание на Педагогическия съвет / протокол № 18/ 13.09.2022 година, утвърдена със заповед № 12953-673 / 14.09.2022г. на директора на училището и съгласувана с Обществения съвет на заседание с протокол №5 / 09.09.2022г./